

Sprawozdanie z działalności Fundacji Sendzimira, z siedzibą w Zielonkach, ul. Wiarusa 11/3, zarejestrowanej, w dniu 29 października 2008 roku, w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS 0000316743, REGON 120808077, NIP 513-017-79-23 w roku 2013.

O Fundacji Sendzimira:

Zgodnie z zapisami Statutu Fundacji, ma ona na celu promocję zrównoważonego rozwoju, poprzez upowszechnianie i praktyczne wdrażanie jego założeń, zasad, wartości i narzędzi z nim związanych oraz zwiększanie świadomości społecznej w tym zakresie.

W szczególności cele Fundacji to:

- Inicjowanie i budowanie trwałego partnerstwa Fundacji, wyższych uczelni, organów administracji państwowej i samorządowej, organizacji pozarządowych, jak również przedstawicieli biznesu i przemysłu;
- Promowanie partycypacji społecznej i demokracji oraz aktywizowanie wszystkich grup społecznych, szczególnie tych zagrożonych pozostawaniem na marginesie życia społecznego;
- Działalność edukacyjno-naukowa prowadząca do budowania świadomego ekologicznie społeczeństwa obywatelskiego;
- Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego;
- Promowanie gospodarki przyjaznej dla środowiska i społecznie odpowiedzialnej.

Fundacja ma dwa organy – Radę Fundacji oraz Zarząd

W skład Rady Fundacji wchodzi:

- Dr Jan Sendzimir
- Agnieszka Czachowska
- Dr Piotr Magnuszewski, Przewodniczący Rady.

Zarząd Fundacji Sendzimira w roku 2013 składał się z trzech członków:

- Prezes Fundacji – Tomasz Bergier, zam. w Zielonkach (32-087), ul. Wiarusa 11/3;
- Wiceprezes Fundacji – Karolina Maliszewska, zam. w Warszawie (02-593), ul. Biały Kamień 2 m. 143;
- Członek Zarządu – Jakub Kronenberg, zam. w Łodzi (90-251), ul. Jaracza 55a/60.

Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych, a także opis głównych zdarzeń prawnych w jej działalności o skutkach finansowych:

Wymienione cele Fundacja realizowała w 2013 roku, w ramach odpłatnej i nieodpłatnej działalności statutowej.

W roku 2013 Fundacja realizowała cztery projekty dofinansowane ze środków publicznych, a także szereg mniejszych projektów finansowanych ze środków zagranicznych Essex County Community Foundation, USA oraz w ramach działalności statutowej odpłatnej.

Szczegółowy opis poszczególnych projektów znajduje się poniżej:

1. Projekt Usługi ekosystemów dla zrównoważonego rozwoju miast

Dotacja: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Deutsche Bundesstiftung Umwelt

Okres realizacji projektu: 01.04.2011 do 30.03.2013

Opis projektu: Projekt ma charakter pilotażowy, przyczynia się do wypracowania modelowych praktyk wykorzystania koncepcji usług ekosystemów dla zrównoważonego rozwoju miast.

Cel: Głównym celem projektu jest poprawa zarządzania miastami w Polsce, w szczególności włączanie do codziennej praktyki planistycznej i procesów podejmowania decyzji w tych organizacjach zasad i narzędzi zrównoważonego rozwoju, w tym najnowszych osiągnięć z dziedziny ekologii i ekonomii, a co za tym idzie optymalizacja wydatkowania środków na infrastrukturę i zapobieganie drogim, 'niezrównoważonym' inwestycjom, których niekorzystne skutki dla środowiska, społeczeństwa i gospodarki są długotrwałe i kosztowne. Poprzez:

- Upowszechnienie stosowania wyceny usług ekosystemów w planowaniu zrównoważonego rozwoju miast i firm;
- Tworzenie środowiska specjalistów-praktyków zrównoważonego rozwoju lokalnego i zrównoważonego rozwoju organizacji.

W okresie sprawozdawczym prowadzona była promocja rezultatów projektu w celu ich lepszego rozpowszechnienia. Realizowany był również projekt nagrodzony w Konkursie Małych Grantów.

Konkurs Małych Grantów to jedno z działań, które ma na celu aktywizację absolwentów Akademii Letniej Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce oraz innych odbiorców projektu *Usługi ekosystemów dla zrównoważonego rozwoju miast 2011-2013*, poprzez udzielenie wsparcia finansowego, merytorycznego i organizacyjnego dla małych projektów i inicjatyw zmierzających do promowania zasad zrównoważonego rozwoju i wprowadzania ich w praktykę.

Nagrodzony projekt *Wypożyczalnia narzędzi dla społeczności studenckiej Gothenburga (Tool lending library for a student community in Gothenburg)* Mariny Povitkiny został zakończony 17 marca 2013. Projekt, którego celem było stworzenie biblioteki narzędziowej dla studentów jednego z domów studenckich, zaangażował grupę ok. 100 osób wśród których znalazły się zarówno osoby aktywnie korzystające z wypożyczalni, jak i uczestnicy inauguracyjnego warsztatu dot. naprawy rowerów, a także osoby promujące ideę wśród lokalnych mieszkańców. Szczegółowy raport zawierający dokumentację zdjęciową oraz szczegółowy budżet z projektu dołączono do sprawozdania (w języku angielskim).

2. Wyzwania zrównoważonej gospodarki wodnej w miastach. Usługi ekosystemów w dobie zmian klimatu

Dotacja: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Okres realizacji projektu: 01.09.2012 – 15.01.2015

Opis projektu: Projekt ma charakter pilotażowy, przyczynia się do wypracowania modelowych praktyk zrównoważonej gospodarki wodnej w mieście i uwzględniania wykorzystania usług ekosystemów na rzecz zrównoważonego rozwoju miast oraz ich popularyzacji.

Projekt Wyzwania zrównoważonej gospodarki wodnej obejmuje szereg różnorodnych, powiązanych ze sobą, wzajemnie wzmacniających się działań. Zaplanowano serię szkoleń e-learningowych oraz stacjonarnych z zakresu zrównoważonego zarządzania usługami ekosystemów wodnych, dostarczających praktycznych umiejętności w tym zakresie. Szkolenia uzupełnione są publikacją wydawnictwa książkowego z serii Zrównoważony Rozwój – Zastosowania, zawierającego praktyczne wytyczne, jak wprowadzać innowacyjne rozwiązania gospodarki wodnej w polskich miastach. Dobre praktyki, innowacyjne rozwiązania techniczne możliwe do wdrożenia zarówno przez przedsiębiorstwa, jak i mieszkańców miast promowane będą również za pośrednictwem strony internetowej www.uslugiekosystemow.pl oraz broszur edukacyjnych. Działania te zostały zaplanowane w sposób zapewniający efektywne włączenie w projekt szerokiej grupy interesariuszy, zarówno na poziomie lokalnym (Toruń, Kraków, Łódź), jak również ogólnopolskim i międzynarodowym (Zlewnia Morza Bałtyckiego).

Cel: Głównym celem projektu jest więc poprawa w zakresie gospodarki wodnej i wykorzystania usług ekosystemów na terenach miejskich w sposób sprzyjający ochronie wód. Cel ten odnosi się zarówno do zarządzania miastami, jak i działającymi na ich terenie podmiotami gospodarczymi i innymi organizacjami. Cel główny miałby być realizowany poprzez włączanie do codziennej praktyki planistycznej i procesów podejmowania decyzji zasad i narzędzi zrównoważonego rozwoju, w tym najnowszych osiągnięć z dziedziny ekologii i ekonomii.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano następujące działania:

Szkolenie: Wprowadzenie do zrównoważonego rozwoju i usług ekosystemów wodnych, dwie edycje: termin 1. edycji: 9-30 marca 2013 r. (w języku angielskim); termin 2. edycji: 8-28 września 2013 r. (w języku polskim);

Cel szkolenia: Zdobyć przez uczestników podstawowej wiedzy na temat zrównoważonego rozwoju i usług ekosystemów wodnych, zapoznanie się z podstawami teoretycznymi, słownictwem oraz najważniejszymi trendami, co umożliwi dalsze zrozumienie zagadnień związanych ze zrównoważoną gospodarką wodną, zarządzaniem zintegrowanym oraz usługami ekosystemów wodnych na drugim etapie szkolenia.

Okolo 400 uczestników łącznie

Szkolenie: Zastosowania zrównoważonego rozwoju. Zarządzanie usługami ekosystemów wodnych na terenach miejskich, dwie edycje: termin 1. edycji: 6 kwietnia – 11 maja 2013 r. (j. angielski); termin 2. edycji: 6 października – 6 listopada 2013 r. (j. polski);

Cele szkolenia: Zdobyć przez uczestników wiedzy z zakresu zrównoważonego rozwoju oraz usług ekosystemów wodnych, ze szczególnym naciskiem na zarządzanie wodą na terenach zurbanizowanych przez różne podmioty. Zdobyć lub rozwinięcie umiejętności przekładania teoretycznej wiedzy na praktykę. Wprowadzenie do praktycznych aspektów zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza wdrażania go w społecznościach lokalnych, organizacjach i instytucjach, dla których wraz ze zmianami klimatu zarządzanie lokalnym obiegiem wody staje się coraz większym wyzwaniem, prezentacja najnowszych osiągnięć naukowych w tym zakresie, narzędzi i dobrych

przykładów z Polski i ze świata. Zwiększenie umiejętności pracy problemowej w interdyscyplinarnych zespołach. Szkolenie to jest kontynuacją szkolenia pierwszego i stanowi jego uzupełnienie, uszczegółowienie oraz wzbogacenie.

Około 120 uczestników łącznie.

Szkolenie - 16 edycja Akademii Letniej Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce (7-27 lipca 2013, Toruń), 24 uczestników

Cele szkolenia: Kompleksowe zwiększenie wiedzy uczestników z zakresu zrównoważonego rozwoju lokalnego i społecznej odpowiedzialności biznesu oraz nabycie praktycznych umiejętności wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju w społecznościach lokalnych, organizacjach i instytucjach. Obie edycje szkolenia będą w szczególności poświęcone tematyce gospodarki wodnej i ochrony usług ekosystemów wodnych. Pośrednio również rozwój i wzmocnienie środowiska profesjonalistów zrównoważonego rozwoju w Polsce, którzy efektywnie przyczyniają się do wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju w swojej działalności zawodowej.

Opis działania: trzytygodniowe intensywne szkolenie w języku angielskim z praktycznego wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju do gospodarowania wodami w biznesie i społecznościach lokalnych.

Kurs charakteryzuje się bardzo bogatym programem i kompleksowym podejściem do problematyki. Zamysłem jest zaprezentowanie idei zrównoważonego rozwoju od podstaw, w sposób zrozumiały również dla osób nie będących ekspertami w tej dziedzinie.

Z drugiej strony, różnorodność tematów, realizacja praktycznych projektów przez uczestników, szeroka tematyka oraz otwarte podejście do tematu sprawiają, że kurs może być również atrakcyjną formą poszerzenia wiedzy i uzyskania nowego spojrzenia dla osób zajmujących się problematyką środowiskową.

Szkolenie – 1 edycja Akademii Jesiennej Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce (9-17 listopada 2013; Poznań), 30 uczestników

Cele szkolenia: Kompleksowe zwiększenie wiedzy uczestników z zakresu zrównoważonego zarządzania usługami ekosystemów wodnych na poziomie lokalnym oraz nabycie praktycznych umiejętności wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju w społecznościach lokalnych, organizacjach i instytucjach, z istotnym naciskiem na partycypacyjne podejmowanie decyzji.

Opis działania: Akademia Jesienna będzie 10 dniowym intensywnym szkoleniem prowadzonym w języku polskim z praktycznego wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju do gospodarki wodnej w mieście.

3. Projekt Przyroda w mieście – rozwiązania. Różnorodność biologiczna w mieście a jakość życia

Dotacja: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Okres realizacji projektu: kwiecień 2013 – kwiecień 2014

Cel główny: Upowszechnianie wiedzy dot. praktycznych rozwiązań problemów, zidentyfikowanych jako bariery instytucjonalne dla ochrony przyrody w mieście.

Cele szczegółowe:

- upowszechnienie wiedzy na temat dobrych praktyk w obszarze zarządzania przyrodą w mieście;
- edukacja na temat znaczenia instytucjonalnych (administracyjnych i społecznych) barier dla ochrony przyrody w mieście i metod ich pokonywania;
- promowanie włączania do praktyki planistycznej w podmiotach administracji samorządowej innowacyjnych rozwiązań (zaczepniętych z dobrych praktyk w tym obszarze zrealizowanych zagranicą oraz opartych na aktualnych osiągnięciach z dziedziny ekologii i ekonomii) opartych na koncepcji usług ekosystemów.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano następujące działania:

Warsztaty autorskie (13-15 maja 2013 w Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnym Uniwersytetu Łódzkiego przy ul. Rogowskiej w Łodzi)

Uczestnicy seminarium, autorzy artykułów, które znalazły się w publikacji reprezentowali różnorodne środowiska związane z zarządzaniem zielenią w mieście. Wśród autorów i zarazem uczestników warsztatów znaleźli się przedstawiciele:

- Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii UNESCO (Polska Akademia Nauk),
- Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa,
- środowiska naukowego (pracownicy Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu (Instytut Architektury Krajobrazu), Politechniki Krakowskiej, Politechniki Wrocławskiej, University of Manchester),
- przedsiębiorstw opracowujących miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- instytucji samorządowych: Wydziału Środowiska i Zieleni Urzędu Miasta Torunia, Biura Ochrony Środowiska M. St. Warszawy, Wydziału Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Łodzi.

W wyniku warsztatów uzgodniono treść artykułów, które wykorzystane zostały w publikacji „Przyroda w mieście – Rozwiązania”.

Publikacja poradnika „Zrównoważony rozwój – Zastosowania. Przyroda w mieście – Rozwiązania” w wersji elektronicznej i drukowanej (w języku polskim i angielskim)

Wstępna wersja poradnika została zrecenzowana przez dwóch recenzentów naukowych, wybitnych specjalistów w problematyce planowanej publikacji:

- Dr hab. inż. arch. Agatę Zachariasz, prof. Politechniki Krakowskiej (Politechnika Krakowska)
- Dr hab. Arnolda Bernaciaka (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu)

Poradnik „Przyroda w mieście – Rozwiązania” ukazał się w druku (w nakładzie 2000 egz.) w grudniu 2013. Wówczas też wersja elektroniczna poradnika w języku polskim została umieszczona na stronie Fundacji.

Poradnik spotkał się z bardzo przychylnym odbiorem. Respondenci ankiety ewaluacyjnej dot. poradnika wszyscy ocenili jego jakość jako wysoką lub bardzo wysoką. Bardzo zbliżone wyniki poradnik uzyskał również, jeśli chodzi o wartość merytoryczną (tylko 8% oceniło ją jako średnią, 40% jako wysoką, a 48% jako bardzo wysoką), przydatność (odpowiednio: 12%, 48%, 36%) i trafność doboru tematów (odpowiednio: 4%, 56%, 40%).

4. Projekt Licz na zieleni. Partycypacyjne zarządzanie przyrodą w mieście

Projekt dofinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Okres realizacji projektu: 01.04.2013 do 30.09.2014

Opis i cele projektu: Projekt ma na celu profesjonalizację i popularyzację partycypacyjnego podejścia do zarządzania zielenią oraz usługami ekosystemów w polskich miastach. Odbędzie się to poprzez wypracowanie modelowych praktyk i standardów w praktyce Urzędów Miast, szczególnie ich współpracy z organizacjami pozarządowymi (przede wszystkim Komisjami Dialogu Obywatelskiego/Społecznego).

Projekt jest realizowany w Łodzi, Poznaniu i Krakowie; jednak jego efekty i wypracowane modelowe rozwiązania są udostępniane i popularyzowane w całej Polsce. Szczególne znaczenie dla osiągnięcia powyższego celu ma transfer wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk z zagranicy (przede wszystkim Niemiec i Finlandii).

W projekcie przewidziano szereg działań skierowanych do bezpośrednich beneficjentów (pracowników urzędów miast, radnych i członków organizacji pozarządowych), mających na celu ich wsparcie merytoryczne i organizacyjne. Zaplanowano również szereg działań angażujących różnorodne grupy wiekowe mieszkańców (m.in. platforma internetowa do badania potrzeb w zakresie zieleni miejskiej, wiele działań konkursowych, plenerowych, warsztatowych).

Działania zrealizowane w okresie sprawozdawczym:

Szkolenie z zakresu planowania i prowadzenia partycypacji społecznej dot. zieleni miejskiej z wykorzystaniem badań softGIS, dobrych praktyk z Niemiec, Finlandii i innych krajów europejskich w tym zakresie, usług ekosystemów, zrównoważonego rozwoju oraz ich potencjału dla budowania partnerstw miejskich. Szkolenie dla członków zespołu projektowego z Polski prowadzone przez ekspertów zagranicznych z instytucji partnerskich projektu (Uniwersytet Aalto, Uniwersytet Humboldtów) (06.2013, 4 dni).

Warsztaty konsultacyjne z udziałem interesariuszy służące dostosowaniu planowanych działań do lokalnych uwarunkowań, zrealizowane w Łodzi, Krakowie i Poznaniu (w czerwcu 2013)

Prace nad opracowaniem platformy internetowej służącej partycypacyjnej inwentaryzacji elementów zieleni miejskiej i konsultacjom społecznym dot. miejskiej przyrody. Platforma zbudowana w oparciu o softGIS, będzie mogła być uzupełniana przez użytkowników online oraz z wykorzystaniem aplikacji na telefony komórkowe wyposażone w GPS. Platforma będzie służyć do zbierania informacji od interesariuszy w miastach objętych projektem, które będą stanowiły podstawę do sporządzenia konkretnych rekomendacji zmian w zarządzaniu zielenią miejską oraz wskazania miejsc szczególnie zaniedbanych i zagrożonych (działania kontrolne). Prace nad platformą kończą się w pierwszym kwartale 2014 roku.

Stały rozwój strony edukacyjnej www.uslugiekosystemow.pl dot. usług ekosystemów, dobrych praktyk zarządzania miejską przyrodą oraz partycypacji obywatelskiej w tym zakresie, co doprowadziło do znacznego zwiększenia jej popularności wśród czytelników.

Przeprowadzenie warsztatów strategicznych dla interesariuszy tematu zieleni miejskiej w Łodzi, Krakowie i Poznaniu z wykorzystaniem narzędzi ISIS. Efektem każdego z warsztatów był obszerny

raport stanowiący inspirację dla różnych grup interesariuszy do dalszych działań i w zakresie wyboru kierunków zmian (9.2013).

5. Projekt Tydzień inny niż wszystkie

Finansowanie: działalność odpłatna, środki własne, praca wolontariuszy

Okres realizacji projektu: 01.10.2012 do 30.08.2013

Opis projektu: Projekt stanowi polską adaptację działań edukacyjnych prowadzonych przez No Impact Project, w tym w szczególności akcji No Impact Experiment, którym towarzyszą działania promocyjne: wykłady prowadzone przez Colina Beavana, Targi Kreatywności (inicjatywa wirtualna prezentująca ciekawe pomysły na zrównoważony styl życia) oraz warsztaty edukacyjne. Większość działań ma charakter wirtualny.

Cel: Głównym celem projektu jest propagowanie stylu życia zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju.

W okresie sprawozdawczym odbył się tygodniowy eksperyment, w trakcie którego różnorodna grupa odbiorców próbowała zupełnie innego ekologicznego stylu życia. Eksperymentowi towarzyszył cykl wydarzeń edukacyjnych związanych z edukacją dla zrównoważonego rozwoju, w tym: Targi Kreatywności (13-20 maja 2013) oraz wykłady autora eksperymentu Colina Beavana w Krakowie, Łodzi, Warszawie.

Więcej informacji na stronie internetowej:

<http://innytydzien.sendzimir.org.pl>

6. Strona edukacyjna BIO CITY.PL

Okres realizacji: od maja 2011 roku

Finansowanie: w ramach działalności odpłatnej Fundacji

Opis projektu: Fundacja została partnerem firmy Dalkia Polska, w ramach współpracy przy projekcie platformy edukacyjnej dotyczącej zrównoważonego rozwoju w miastach skierowanej do mieszkańców miast z różnych grup wiekowych. Portal www.biocity.pl jest regularnie aktualizowany, rozwijany i rozbudowywany pod nadzorem merytorycznym Fundacji. Jego finansowanie zapewnia firma Dalkia Polska.

7. Edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju dla Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży

Okres realizacji: druga połowa 2012 – koniec 2013

Finansowanie: w ramach działalności odpłatnej Fundacji

Opis projektu: Fundacja podjęła się zapewnienia wsparcia merytorycznego dla Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży w zakresie poszerzenia oferty edukacyjnej o elementy edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju w trakcie Polsko-Niemieckich Spotkań Młodzieży. W okresie

sprawozdawczym Fundacja opracowała we współpracy z autorami z Niemiec ekspertyzę pt. "Ekspertyza naukowa na temat możliwości wprowadzenia edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju w polsko-niemieckiej wymianie młodzieży". Ekspertyza została wydana drukiem w listopadzie 2013 r.

Dane finansowe:

Fundacja w roku 2013 nie prowadziła działalności gospodarczej.

Fundacja w 2013 roku zatrudniała jedną osobę na umowę o pracę w trybie pełnego etatu oraz nawiązywała stosunek pracy na mocy umowy zlecenie i umowy o dzieło.

W dniu 31 grudnia 2013 r. Fundacja posiadała 5 rachunków bankowych i lokaty terminowe:

- Rachunki Główny PLN o numerze 64103000190109853000360878: 6 458,69 PLN
- Rachunek Pomocniczy PLN o numerze 94 1030 0019 0109 8533 0004 0577: 36 661,15 PLN
- Rachunek Oszczędnościowy PLN o numerze 31103000190109853200025302: 0 PLN
- Rachunek Pomocniczy EUR o numerze 65103000190109786010073905: 12,11 PLN
- Rachunek Pomocniczy USD o numerze 67103000190108406011033462: 10,15 PLN
- Lokaty terminowe na kwotę 205 010,96 PLN

W roku 2013 Fundacja poniosła:

- Koszty na realizację celów statutowych: 802 615,29 PLN, w tym koszty działalności statutowej odpłatnej 46 075,00 PLN
- Koszty na administrację: 100 PLN

W roku 2013 r. Fundacja otrzymała łącznie dotacje na działalność statutową w wysokości 635 382,34 PLN oraz przychody z działalności statutowej odpłatnej w wysokości 46 075,00 PLN. W roku 2013 w Fundacji nie prowadzono kontroli.

Zarząd Fundacji, w składzie:

Prezeska Fundacji Karolina Maliszewska

Wiceprezes Fundacji Tomasz Bergier

Członek Zarządu Fundacji Jakub Kronenberg